

износу од 190 милиона динара), Јухор-Експорт Јагодина (два кредита од 185 милиона динара) и Делта аграр (четири кредита од укупно 735 милиона динара).

На другом месту је шабачки Фармаком Мирослава Богићевића. Овој фирми, чијег власника медији доводе у везу са ДС, је 2010. и 2011. одобрен 361 милион, а у три претходне године још 370 милиона динара. Треће место држи Ненад Поповић, потпредседник ДСС-а, чија су предузећа АБС Минел трафо и АБС Минел трансформатори добила 709 милиона динара кредита. Занимљиво је да су све позајмице одобрене након пада Коштуничине владе. Први кредит од 90 милиона одобрен је 2009. а наредне две године још четири, у укупном износу од 619 милиона. Обе те фирме су лане, када су од Фонда добиле скоро 420 милиона динара кредита, улазиле у повремене блокаде, а према подацима Народне банке Србије једна је у непрекидној блокади од августа, а друга од септембра прошле године.

Значајна средства одобрена су и Руднап групи-Минел котлоградња, чији је већински власник Војин Лазаревић, у овдашњој јавности познат као велики трговац електричном енергијом, а медији га наводе као једног од финансијера најпре ДСС-а, а касније и Г17 плус. Ова фирма је током 2007, 2008. и 2009. добила четири кредита вредна 508 милиона динара.

И ФМП Небојше Човића је од 2007. до краја прошле године добио четири кредита од укупно 535 милиона динара. Међу корисницима повољних државних кредита су и МК комерц Миодрага Костића (300 милиона динара), ЈУ Поинт Зорана Дракулића (280 милиона динара), Пинк Дигитал Жељка Митровића (190 милиона динара). Још једна Митровићева фирма, Аква ком (Аqua com) добила је од Фонда за развој три кредита од 280 милиона динара.

Предузеће за путеве (ПЗП) Београд, које послује у саставу Нибенс групе, чији је власник прошле године ухапшени Мило Ђурашковић, добило је 2009. од државног Фонда 200 милиона динара кредита. ▶

ЕМИЛ ЧОКЊИЋ

НЕБОЈША ТИРИЋ:

Ненаменских 135 кредита

У УО Фонда за развој седе представници свих већих партија владајуће коалиције. Чланови УО су министри Милутин Мркоњић (СПС), Душан Петровић (ДС), Расим Љајић (СДП) и премијер Мирко Цветковић, а на челу је министар економије и регионалног развоја, Небојша Ђирић (Г17 плус). У надлежности тог министарства је и надзор на радом Фонда. На питање да ли чланови УО осећају одговорност због начина на који је потрошено скоро милијарду евра, министар Небојша Ђирић за НИН тврди да је Фонд „дао значајан подстрек развијању малог бизниса“, јер је у пет последњих година од 13.430 кредита, 61 одсто новца одобрено за старт-ап кредите за започињање бизниса. Те кредите одобравао је УО Фонда, а „највеће износе по Закључку Владе Србије за оне привредне субјекте који су од посебног интереса за друштвену заједницу“.

Ђирић је за НИН потврдио да наменска контрола коришћења кредита Фонда за развој није постојала до средине 2010. и да је ново руководство, формирано након реконструкције Владе у марту 2011. „учинило квалитативан помак, јер је поред такозване документарне увело и теренску контролу трошења кредита“. На основу тих контрола раскинуто је 135 уговора са корисницима кредита Фонда који су ненаменски потрошили средства, прецизира Ђирић, према чијим су речима у последњих година дана „теренске контроле наменског коришћења средстава постале правило, а не ад хок варијанта“.

Коментаришући бројне недостатке, које је у раду Фонда утврдила Државна ревизорска институција,

министар каже да су „објективне околности, са којима се сусрело ново руководство Фонда, а то су пресељење седишта Фонда из Београда у Ниш, измена Закона о Фонду и других подзаконских аката, усклађивање пословања са насталим променама, утицале на то да за кратак период нису могле бити отклоњене све уочене неправилности у Фонду“. Ђирић наводи да су осим увођења контроле, уважене и примедбе ДРИ које су се односиле на необрачунавање курсних разлика, као и да је побољшана наплата потраживања Фонда. Он, међутим, сматра да није могуће доследно применити примедбе и налоге ДРИ који се односе на раскид уговора са корисницима кредита, који су делимично ненаменски трошили кредите или су каснили у отплати, „јер би то изазвало негативне последице за велики број предузећа, која послују у условима отежане ликвидности привреде захваћене кризом“. Он истиче да је настојање Фонда да се проблеми реше репрограмирањем или одлагањем наплате доспелих кредита и да се деблокирају рачуни фирми које запошљавају велики број радника, било неприхватљиво за ДРИ, због чега је налагала блокаду рачуна клијената о року доспећа.

Ђирић објашњава да би оснивање развојне банке, која подразумева индиректно финансирање преко пословних банака, ишло у корист великим и бонитетним клијентима, са добрим средствима обезбеђења, којима и није проблем да добију кредит. Зато би задржавање Фонда за развој, који предвиђа и старт-ап кредите за почетнике, било веома корисно, сматра Ђирић. ■